

Dit geeft me lentemoetheid, geen lentekriebels. Die laatste waren er wel vandaag met een bruisende Dag van de Aarde: zalig weer, veel volk, ambiance en enthousiaste medewerkers. Opvallend veel belangstelling voor de standjes van NP Mandelstreek. Dat doet wat. Konden we die belangstelling nu maar snel vertalen in groene ruimten dichtbij de stad.

Voorlopig moeten we daarvoor verder weg. Bijvoorbeeld naar Texel, waarvoor alle deelnemers eerstdaags de reisinfo toegestuurd krijgen. Wie er eind augustus bij wil zijn voor de vierdaagse aan het Lauwersmeer: niet dralen met inschrijven.

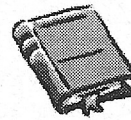
Of liever dichterbij, op excursie in natuurgebieden zonder bruine randjes. Deze maand zit het werkelijk (m)eivol: in dit aanbod vind je zeker een natuuractiviteit of uitstap die je aanspreekt.

Als heerlijke ontspanning en inspiratiebron om aan een groene stad te blijven timmeren!

Piet Desmet

I. NATUURSTUDIE

Nieuws van het gierzwaluwfront

Als je dit leest, moeten de vroegste gierzwaluwen net aangekomen zijn, maar ook tijdens de winterperiode heeft de gierzwaluwwerkgroep geen winterslaap gehouden. Tijdens de nestkastactie op 12 januari maakten we een serie tweegezinswoningen, die compacter en beter geschikt zijn om tegen (kleinere) huisgevels te bevestigen. In de voorbereiding van de Dag van de Aarde verzaagden we nogmaals enkele platen voor dit type van gierzwaluwnestkasten.

Op dinsdag 5 maart waren we met de Roeselaarse brandweer op toer voor het meer spectaculaire werk. In de Wilgenstraat, kwamen 2 grote gierzwaluwenbakken tegen een zijgevel van de H. Hartkliniek Campus Westlaan. Daar was enig zoekwerk aan voorafgegaan: Jacqui met volgwagen verloor de snelle ladderwagen van de brandweer uit het oog, en zocht ons vertwijfeld bij het hoofdgebouw (Wilgenstraat). Hierdoor konden we even zonder nestbakken op de brandweperladder van het mooie weer genieten.

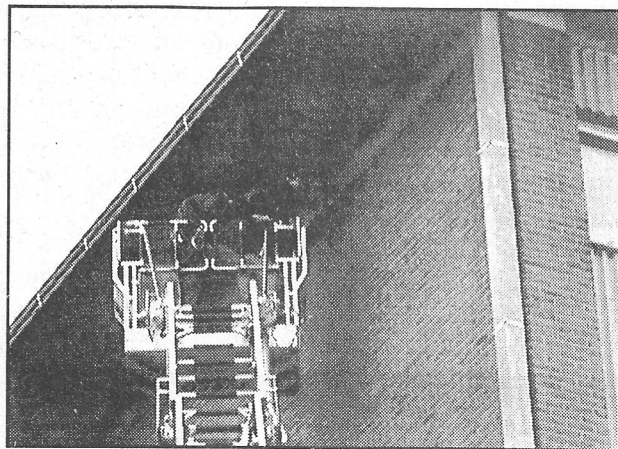
Met persbelangstelling maar met vooral veel kinderen werden we onthaald in het MPI St. Idesbald. Het gebouwencomplex geeft onderdak aan de laatste behoorlijke kolonie huiszwaluwen voor Roeselare, met enkele gierzwaluwstellen die de oude huiszwaluwnesten bezoeken. Beslist de moeite om in meer nestgelegenheden te voorzien. Eerst vertelden we het enthousiaste jonge volkje iets over gierzwaluwen en het doel van de actie. Daarna gingen we resoluut de lucht in met brandweerman en 3 nestbakken. Die laatste bleven hangen ...

In het najaar kregen we een oproep van particulieren: In een rolluikkast van een rijwoning kwamen reeds enkele jaren een stel gierzwaluwen nestelen. Door restauratiewerk zou het nestje verdwijnen. We waren gelukkig dat de eigenaars dadelijk instemden met de plaatsing van een kleine nestbak tegen de achtergevel, dichtbij de oude nestplaats. Op 10 april, met wat improvisatiewerk van onze kant - alles moest vanop het topje van een (wiebelende) ladder gebeuren - kregen Jacqui en ik de klus geklaard. En nu maar hopen dat de vogels hun (comfortabelere) woning aanvaarden.

We zijn vooral dit jaar zeer benieuwd naar de bezetting van de eerste bakken 4 jaar geleden. Die zouden dit jaar door jonge gierzwaluwen die pas na het derde jaar terug in hun broedgebied komen, kunnen gebruikt worden. Daarom weer een oproep naar al wie dit jaar waarnemingen doet rond gierzwaluwbroedplaatsen in de ruimere omgeving van Roeselare. Indien mogelijk, noteer aantallen, data en plaats (gemeente, straat) van de waarnemingen. Voor waarnemingsformulieren en/of je gegevens kan je terecht bij Freddy Van Eeckhoutte (adres zie vooraan). Die gegevens worden verwerkt in een voorlopig verslag dat in dit nummer in het najaar verschijnt;

We willen dit jaar nog medewerking. Naast de eerder vermelde kleinere (gratis) nestbakken voor woningen, willen we aangekochte betonnen nestbakken (laten) inbouwen. Vooral bij restauratiewerk van oudere gebouwen is dit zeer dankbaar, omdat de gevels nadien volledig intact blijven. Alleen een kleine opening in een gevelsteen verraadt de aanwezigheid van een nestplaats. In Nederland (Ouddorp) zagen we een zeer geslaagd voorbeeld van zo'n ingreep, met een vitale kolonie gierzwaluwen. Wie weet heeft van restauratiewerken waar dit zou kunnen, of bouwheren en architecten kent die hiervoor open staan, wil dat ons graag laten weten. We willen dit jaar nog hierrond een 'pilot'projectje starten, dat als referentie in de streek kan gebruikt worden. De postbode is verwittigd voor de toevloed van (geschreven) reacties!

Piet Desmet

Enkele sfeerbeelden van de ophanging van de gierzwaluw-nestbakken aan het gebouw van het H. Hart Ziekenhuis Campus Westlaan op dinsdag 5 maart 2002, met behulp van de brandweer van Roeselare.

Natuuractie met Natuurpunt Vlaanderen en brandweer in Sint-Idesbald **Gierzwaluwen op school**

Nee, ze zijn er nog niet, de gierzwaluwen, maar als het van de directie, leerkrachten en leerlingen van het OC Sint-Idesbald afhangt dan zal het heus niet lang duren...

Natuurpunt Vlaanderen, afdeling Mandelstreek, leverde alvast vier nestkasten, goed voor zestien koppeltjes. Dinsdag was de brandweer van de partij. Nee, een brandje werd er niet geblust. De nestkasten horen op minimaal acht meter boven de grond te hangen. Wie kan die klus nu eenmaal perfect klaren. Juist, de brandweermannen.

Bij Natuurpunt Vlaanderen loopt de actie "Gierzwaluwen". De laatste jaren is hun aantal gekenmerkt door een sterke daling. Dit zou ten dele te wijten zijn aan het verdwijnen van hun nestplaatsen. Deze vogels maken dankbaar gebruik van spleten in oude en hoge gebouwen. Goed geïsoleerde woningen of al te perfect gerestaureerde gebouwen bieden niet langer onderdak aan de gierzwaluw. Piet Desmet, voorzitter van Natuurpunt Vlaanderen, afdeling Mandelstreek, legt uit waarom de gierzwaluw niet mag verdwijnen. "Binnen onze vereniging komen twee luiken tot expressie: het herstel van de omgeving en het in stand houden van die omgeving. Bepaalde diersoorten zijn goede indicators voor de kwaliteit van het milieu. Rond de stad is dat de steenuil. De gierzwaluw vervult die functie voor een stuk in de stad. Ze zijn oorspronkelijk afkomstig vanuit het rotsgebergte. De stad is in zekere zin een imitatie van rotsgebergte."

De gierzwaluwen zijn trekkers. Na een kort verblijf van twee en een halve maand in ons land, overwinteren ze in zuidelijk Afrika. Hoe krijgt zo'n beestje dat in het kopje om twee keer per jaar zo'n tocht aan te vatten? "Het heeft te maken met het voedselaanbod. Mogelijks begon het reeds in de ijsstijd. Anderzijds legt zo'n beestje een 400.000 km per jaar af. In zijn leven kan hij bij wijze van spreken 4 tot 5 keer op en neer naar de maan vliegen."

Dirk Vandewalle wist van de gierzwaluwenactie af. Geschikte nestplaatsen moeten de 'natuurlijke' nestplaatsen vervangen. Zo'n nestkast vraagt opgehangen te worden op een minimale hoogte van acht meter onder ruime oversteek. "Op school hebben we mogelijkheid om nestkasten aan gebouwen te bevestigen. Trouwens hier leeft nog een kolonie huiszwaluwen. Jaarlijks worden ze geteld en we komen uit op zo'n 30 tot 40 koppels. Neen, de gierzwaluw heeft weinig te maken met de 'echte zwaluwen', zoals de huis- en boerenzwaluw. De gierzwaluw is eerder verwant aan de kolibrie." Ook Dirk heeft zo zijn motivatie om de gierzwaluw in stand te houden. "Een nuttig beestje, het eet veel insecten. Het is ook een mooi beestje van bouw. Zijn leven is volledig aangepast in de lucht. De vogel haalt snelheden tot 200 km per uur, stijgt boven de drie kilometer, eet, drinkt en paart in de vlucht." Op zijn minst een merkwaardig dier...

Eindelijk is het grote ogenblik aangebroken. De kinderen en begeleiders verzamelen op het pleintje. De brandweerwagen is aangekomen. Piet Desmet stelt de nestkasten voor. En natuurlijk volgt nog een woordje uitleg over die toch wel vreemde vogel. "Slapen? Dan stijgt de vogel tot boven het wolkendek en vliegt rondjes. Slapen, dat is zijn vleugels uitstrekken. Hij leeft in de lucht. Vroeger dacht men dat het een vogel zonder poten was. Hij trekt zijn pootjes volledig in wanneer hij vliegt. Zijn tenen zijn net klauwtjes om zich vast te haken..." En de kinderen luisteren geboeid...

Guillaume (11) en Beverly (9) willen graag over de actie nog eventjes nakaarten. "Over vogels en dieren, daar leer ik graag over", steekt Guillaume onmiddellijk van wal. Onder ons gezegd en

Auteur: Ria Anyca (Krant van West-Vlaanderen)

gezwegen: die brandweerwagen, dat was wellicht het interessantste. "Dat is wel tof. Het is goed dat ze eens naar hier komen. Ze moeten zich altijd haasten als er een brand is." Guillaume waardeert de inspanning van de brandweer. Anderzijds laat hij zich niet afleiden van het hoofddoel. De nestkastjes spreken hem wel aan. "Die hokjes zijn ook zo groot", voegt Beverly eraan toe. Elk nestkastje biedt immers ruimte voor vier koppeltjes. De kinderen blijken heel wat opgestoken te hebben. "De gierzwaluwen noemen ze omdat ze op een zwaluw lijken", weet Guillaume en Beverly vervolgt: "Gier komt van het geluid dat ze maken."

Nestbakcontrole van de Steenuilen: help ons aub!

De ruim 100 nestbakken van de Steenuilen moeten ook dit jaar weerom gecontroleerd worden. Deze nestbakken zijn verspreid in een straal van 10 km rond Roeselare. Het merendeel ligt in een knotwilg op een gemiddelde hoogte van 3 à 4 m.

Wie een auto heeft en een laddertje kan vervoeren zou zelfstandig een aantal aangewezen nestbakken kunnen controleren. Je bent heel hartelijk welkom!

Maar ook wie niet over vervoer en dergelijke beschikt kan hulp bieden door mee te gaan en deel uit te maken van een controleploeg. Jouw hulp wordt even hoog gewaardeerd!

Deze controle begint rond 15 mei en zou best beëindigd zijn rond 31 mei. Door af te spreken met een chauffeur of met een helper is alles binnen een controleploeg onderling te regelen.

Als je wilt helpen wat moet je dan doen?

Meld je bij Pol Ingelaere, Kleine Weg 369 ofwel schriftelijk, ofwel telefonisch op het nummer: 051/ 20 45 61 ofwel stuur je een e-mail op het adres: pol.ingelaere@skynet.be

II. NATUURBEHEER

De biodiversiteit in West-Vlaanderen.

Internationaal maakt men zich in grote conferentiës heel bezorgd over de biodiversiteit van onze planeet. Men ziet immers aan een angstwekkend tempo de tropische regenwouden aan de hebzucht van enkelen teloor gaan. Hier in West-Vlaanderen wil evenwel niemand opmerken hoe een gelijksoortige catastrofe zich afspeelt en dit sinds een 10-tal jaren. Tijdens een inventarisatie-onderzoek naar wilde planten die per hok van 1km² gebeurt en waarbij alle straten en veldwegen afgewandeld worden, stelt men nu overal vast dat de wegbermen, en dit in toenemende mate, door vele boeren gedeeltelijk of geheel gespreeid worden met als gevolg dat de volledige begroeiing, en